

Projekt - min bare!

Skal det være godt - så skal det være projekt”.

Projekt er noget med “rapporter og “styring”. Der er magi og magt i ordet “projekt”. Når vi har sagt det er vi moderne, vågne og effektive.

Plan 98 melder sig i rækken af ordmisbrugere. Begrebet “projekt” fylder unægtelig meget hos os - også.

Vi skynder os at definere hvad vi mener med ordet projekt.

Et projekt er: en planlagt, systematisk gennemført og tidsbestemt arbejdsindsats.

Projekter under vores arbejdsområde med fysiks/psykisk handicappede omhandler typisk:

- nogle beboere-, børns-, eller brugeres udvikling
- udvikling, holdningsbearbejdelse eller træning af personale eller andre omverdens-personer
- udvikling/ændring af fysisk milieu

-eller een eller anden skøn blanding af ovenstående samt en række andre områder som vi ikke skal komme ind på her.

Historien om livets uendelige morsomhed.

Eller:” livet er en rutsjebane”!

Grunden til, at det er kommet til at handle meget om projekter i plan 98 skal først og fremmest søges i de meget typiske erfaringer mange af os har fået tilbage fra begyndelsen af 80'erne, hvor vi startede med at udvikle modellerne, der senere skulle blive til plan 98.

Det, der var gennemgående dengang, og det gjalt ikke blot vores egne erfaringer, men også alt hvad vi iøvrigt kunne læse og høre os til, var, at beboere og brugeres liv, set lidt

på afstand, gik op og ned som rutsjebanetur i et tivoli.

Billedet holder selvfølgelig ikke helt, i og med at de fleste, hvor underligt det end kan lyde, forbinder noget sjovt og lystfyldt med rutsjebaner. Det er bestemt ikke det, jeg sigter til med denne sammenligning”.

en tid gik det godt - og så gik det skidt - og så gik det godt - og så...

Så man lidt nærmere på det, hvilket man jo ikke rigtigt kunne undgå efter de første 25-50 historier af den slags, så begyndte borgerne forfra i en uendelighed, også oftest på det samme. Set i sin helhed var der alt for mange fejltagelser og gentagelser af fejltagelser. For megen tilfældighed og, må man vel sige, “dårlige liv”.

Alt dette desuagtet, at alle omkring de handicappede syntes at arbejde på fuld kraft. Eller sagt på en anden måde: **meget arbejde - ringe effekt.**

Effekt - hvad for noget?

Sådan noget bør man jo ikke sige uden, at forklare hvad man mener med **effekt**. Jeg vil nøjes med at holde mig til den “effekt-snak”, der handler om beboere, brugere og børnenes udvikling og altså koble begrebet “effekt” til hvorledes det gik med deres forskellige potentialer

Det gør jeg fordi, udviklingen af ens potentialer, blandt alt det man iøvrigt med rette kan sige om “et godt liv”, forekommer mig fuldstændigt central og et af de sikreste tegn på et godt liv/livskvalitet.

Derfor mener jeg også det er indlysende at 1' § i de professionelle behandleres kodeks må hedde:

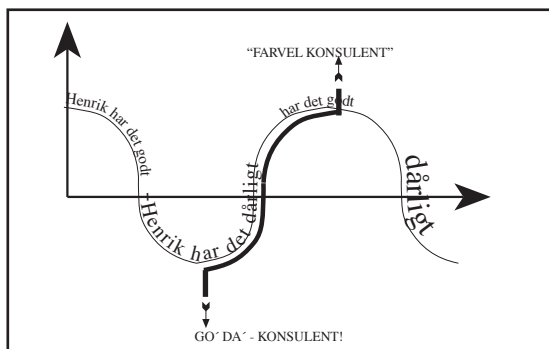
“at den omsorg der bliver den handicappede til del, skal medføre at vedkommende udvikles”.

Altså:

erfaringerne pegede i retning af, at der var alt for dårlig effekt hvad angik udviklingen af de handicappedes ressourcer.

Jeg har oplevet mange eksempler på, at det decideret er gået tilbage, uden at dette har kunnet begrundes såkaldte naturlige årsager.

Den oplevelse er desværre fælles for de fleste pædagoger der har arbejdet nogle år med udviklingshæmmede.

Projektarbejdsformen er “fundet frem” som et af mange tiltag for, at effektivisere pædagogikken.

Hvis der er nogen der ikke kan lide begrebet “effekt” i denne sammenhæng, så husk, at “effekt” blot er et udtryk for i hvor høj grad man når sine mål.

Effektivitet indebærer overhovedet ikke tilstedesættelse af andre elementer, så som: værdighed, varme, respekt og lyst - tvært imod. Tænk blot på, hvor I lærte bedst i skolen?

I vores bevidsthed er der måske sommetider en lidt ulykkelig/hæmmende sammenkædning mellem begreberne “effektivitet” og

“umenneskelighed” således, at noget altså bliver “grimt” fordi det er effektivt. Men som sagt, så handler effekt om i hvilken udstrækning man når sine mål.

Det springende punkt er vel ofte, om der i det hele taget er nogle mål.

Mål - visioner - holdninger.

Som I vil se, når vi kommer frem til huskelisten, så handler projektarbejde i høj grad om at sætte - og nå mål.

Det er bl.a. manglen på mål, som efter min mening før i tiden, hvor man prøvede udelukkende at styre sit arbejde via holdninger, intentioner, fornemmelser, synsninger, visioner og lign. - (og kaldte det mål), der har gjort det svært at opretholde-/skabe en sammenhængende og meningsfuld tilværelse for borgerne.

Måske er det ikke for meget at påstå, at en utilstrækkelig forståelse af og -skellen imellem disse begreber, kan fange personalet i en slags falsk oplevelse af, “at de har noget igang”.

Man siger f.eks: “Det er vores mål at Henrik bliver mere selvstændig” eller “at han lærer at bede om hjælp”.

Dette er ikke mål - det er visioner/drømme-/intentioner og hvis disse udtalelser/tanker ikke bliver suppleret med nogle mål (“selvstændig med hvad, til hvornår” f.eks.) så kommer man til at mangle det redskab(målet) og dermed bl.a. den stringens der skal til for, at alt dette “gode” bliver til noget i sidste ende.

Målene er det, der forankrer visioner og intentioner i realiteterne.

Alt dette kunne godt fortjene en grundigere diskussion, men det må vente til en anden gang.

Lidt husketeing fra posen:

- Få en supervisor
- Husk endelig basisregistreringer
- Pas på ikke at blive for mange lærere på samme fag (sometider er 2 lærere i en indlæringsfase for mange)
- Se hinanden og Jer selv på video
- Alle i gruppen skal i forhold til de forskellige beboere og brugere være aktive-rede som tovholdere og idemagere.
- Den enkeltstående mest destruktive faktor og hindring for at noget lykkes er, at personalet dybest set (måske endda uerkendt) er uenige om hvad deres opgave går ud på.

Projektets forløb i store, teoretiske træk-

1. Hvem eller hvilke drejer det sig om?
2. Hvad udløste interessen for, at påbegynde et projekt? (hvad er det jeg ser - hører, som jeg gerne vil have lavet om på)? + problemformulering.
3. Basisregistrering. (Basisvideo'er).
4. Hvorledes stemmer valg af projekt overens med helheden og de kort- og langsigtede mål for beboeren, som uanset hvilke projektet retter sig mod, er den egentlige hovedperson?
5. Evt. ny problemformulering.
6. Mål. Hvad vil vi kunne se, -høre - have afstedkommet når projektet er færdigt - og hvornår skal det være færdigt?
7. Planlægning af forløb - valg af metoder. Medinddragning af relevante miljøer og personer.
8. Aktion med løbende evaluering

ad 1)

Hvem eller hvilke drejer det sig om?

Jeg vil ikke tilføje meget andet end, at det ofte forekommer mig lidt forstemmende, at det er de udviklingshæmmedes problemer og "mangler" der bliver omtalt - bl.a. i forbindelse med projekter, men også i alle mulige andre sammenhænge, hvor man skal fortælle hvem man har at gøre med. Uanset at man ikke mener det negativt, så bliver den handicappedes problemer ikke blot forhindringer på vejen, men **meget let selve definitionen på personen.**

Dette fører meget passende over i næste kommentar

ad 2)

Hvad udløste interessen for, at påbegynde et projekt?

Man skal være opmærksom på, at man ikke falder i den fælde der er antydnet ovenfor, nemlig at man "tror" at pædagogisk arbejde/projekter udelukkende handler om de udviklingshæmmede borgers problemer.

Det virkelig interessante spørgsmål er jo, hvad der skal foregå, når vi er færdige med at løse problemerne.

Så er det vi for alvor skal til at begynde

Altså, et projekt behøver absolut ikke at tage udgangspunkt i, at der er "noget der ikke dur". Det må meget gerne handle om noget der er godt - men som måske blot kunne blive bedre.

Den helt banale og overordnede fælde i dette er selvfølgelig, at de, der er uproblematisk, bliver glemt.

En anden ting man skal sørge for er, at udgangspunktet for projektet bliver iagttagelser af konkrete personers behov.

Altså: dette projekt igangsætter vi p.g.a. det vi har observeret og registreret og fordi vi i de deraf følgende overvejelser finder, at det er godt for Jørgen.

Ikke fordi, ”at sådan gør vi jo for tiden, eller vi skulle lave projekt”, eller lign.

Jo mere præcist begrundelsen for Jeres mål er funderet i iagttagelser og registreringer af konkrete personers adfærd, jo større sandsynlighed er der for, at indsatsen holder mål og bliver videreført fremover.

Per Ankjær
april 98

w

cand. psych. Per Ankjær forfattet i 90'erne
Revideret april 2012